

سرشناسه : زارعی، محمد، ۱۳۵۹ -
 عنوان و نام پدیدآور: چشم باطن بین: اجرای عدالت امام مهدی علیه السلام به روش حکم به باطن / محمد زارعی؛ ویراستار احمد مسعودیان.
 مشخصات نشر: قم: بنیاد فرهنگی مهدی موعود (عج)، ۱۳۹۸.
 مشخصات ظاهری: ۱۷۶ ص.
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۱۳۰۳-۰
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 یادداشت: کتابنامه.

موضوع: محمد بن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵ق -
 موضوع: محمد بن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵ق. -- دفاعیه ها و ردیه ها
 موضوع: Muhammad ibn Hasan, Imam XII -- Controversial literature
 موضوع: محمد بن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵ق. -- احادیث
 موضوع: Muhammad ibn Hasan, Imam XII -- Hadiths
 موضوع: مهدویت موضوع: Mahdism موضوع: مهدویت -- احادیث موضوع: Mahdism -- Hadiths
 رده بندی کنگره: BP۵۱/۳۵
 رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۵۹
 شماره کتابشناسی ملی: ۶۰۸۳۷۷۴

چشم باطن بین

مؤلف	محمد زارعی
ویراستار	احمد مسعودیان
ناشر	انتشارات بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام و علیه السلام
صفحه آرا	مسعود سلیمانی
طراح جلد	رسول رفتاری
نوبت چاپ	اول / بهار ۱۳۹۹
لیتوگرافی، چاپ و صحافی	موسسه بوستان کتاب
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۹۶۱۳۰۳-۰
شمارگان	پانصد نسخه
قیمت	۲۵,۰۰۰ تومان

قم: خیابان شهدا / کوچه آمار (۲۲) / بن بست شهید علیان / پ: ۲۶ / تلفن: ۰۲۵-۳۷۸۴۱۱۳ /
 نمابر: ۰۲۵-۳۷۷۴۴۲۷۳

تهران: خیابان انقلاب / خیابان قدس / خیابان ایتالیا / پ: ۹۸ /
 تلفن: ۰۲۱-۸۹۷۷۴۳۸۱ / نمابر: ۰۲۱-۸۸۹۹۸۶۰۰

www.mahdi۳۱۳.com
 www.mahdaviat.ir
 info@mahdaviat.ir
 Entesharatbonyad@chmail.ir

دفتر بنیاد حضرت مهدی موعود علیه السلام در استان ها پاسخگوی درخواست های متقاضیان کتاب و محصولات فرهنگی بنیاد و مرکز تخصصی مهدویت می باشد.

تقديم به پيشگاه با عظمت عين الله النازره، اذن الله الواعيه، آيه الله العظمى، قطب الاقطاب، انسان اكمل ولى الله الاعظم، صاحب الامر و العصر و الزمان، حجه ابن الحسن العسگرى عليه افضل الصلوات و السلام:

تَبَهُ دَلَالًا فَأَنْتَ أَهْلٌ لِّذَاكَ
وَلَكَ الْأَمْرُ فَأَقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ
وَتِلَافِي إِنْ كَانَ فِيهِ ائْتِلَافِي
وَبِمَا شِئْتَ فِي هَوَاكَ اخْتَبِرْنِي
فَعَلَى كُلِّ خَالٍ خَالِيهِ أَنْتَ مِنِّي
وَكَفَانِي عِزًّا بِحُبِّكَ ذُلِّي
وَإِذَا مَا إِلَيْكَ بِالْوَصْلِ عَزَّتْ
فَاتَّهَامِي بِالْحُبِّ حَسْبِي وَأُنِي
وَتَحَكَّمْ فَالْحُسْنُ قَدْ أَعْطَاكَ^١
فَعَلَى الْجَمَالِ قَدْ وَلاَكَ^٢
بِكَ عَجَّلَ بِهِ جُعِلْتُ فِدَاكَ^٣
فَاخْتِيَارِي مَا كَانَ فِيهِ رِضَاكَ^٤
بِي أَوْلَى إِذْ لَمْ أَكُنْ لَوْلَاكَ^٥
وَحُضْوَعِي وَ لَسْتُ مِنْ أَكْفَاكَ^٦
نَسَبَتِي عِزَّةً وَ صَحَّحَ وَلاَكَ^٧
بَيْنَ قَوْمِي أَعْدُ مِنْ قَتْلَاكَ^٨

١. كرمه و ناز كن كه تو اهليت آن را دارى! و فرمان بده كه حسن و نيكوئى اين منصب را به تو داده است!

٢. و امر برائى تست! حال هر چه مى خواهى حكم كن! چون جمال تو اين ولايت تو را بر من نهاده است!

٣. و اگر در فنا و تلف شدن من، پيوند و ائتلاف با تو مى باشد؛ فدایت شوم، بدین ائتلاف زودتر اقدام كن!

٤. و در محبت و هوای خود به هر چه مى خواهى مرا بيازماي كه اختيار من همان چيزى است كه در آن رضای توست!

٥. پس در هر حالت و به هر صورت، تو اولويت دارى بمن، از اولويتى كه من بخودم دارم؛ چون اگر تو نبودى من

نبودم.

٦. با اينكه از همطرازان و همردیفان تو نيستم؛ وليكن عزت و سرافرازى كه در اثر ذلت و فروتنى به محبت تو به من

مى رسد مرا بس است.

٧. چنانكه نسبت من به دیدار و وصل تو استوار نباشد؛ و محبت من صادق و صحيح نباشد؛

٨. پس همين بس است مرا كه به محبت تو متهم هستم! و در بين آشنایان از زمره كشته شدگان تو به شمارمى آيم!

* ديوان ابن فارس، ص ١٥٢

کتاب حاضر، حاصل پژوهشی است با حمایت دانشگاه معارف اسلامی قم که لازم است امتنان بیکران از مسولین و به‌ویژه معاونت محترم پژوهشی آن دانشگاه را داشته باشم و همچنین بر خود واجب می‌دانم از مساعدت‌های بی‌شائبه استاد فرهیخته و دانشمند فرزانه جناب حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر خسروپناه و حجت‌الاسلام دکتر روحی که در این پژوهش حقیر را یاری نمودند قدردانی نمایم و در نهایت سپاسگزارم از همسر مهربانم که در مدت انجام این تحقیق صبورانه همراه و کمک کار حقیر بودند.

www.Ketab.ir

مقدمه دکتر خسروپناه

بسم الله الرحمن الرحيم حمد و ستایش خدایی را که دل‌های ما را به نور محبت اهل بیت (علیهم‌السلام) زینت داد و ما را از محبین حضرتشان برگزید و سلام و صلوات بی کران خداوند منان بر آخرین پیامبر الهی و خاندان پاکش باد .

اجرای حقیقت عدالت الهی از شئون افعال الهی است که صرفاً با ولایت امام عادل معصوم امکان پذیر است . شیوه ها و روش های متداول قضایی نمی تواند حقیقت عدالت فراگیر و واقعی را جز با چشم باطن بین آن آخرین حجت و ذخیره الهی در زمین بگستراند .

وجود روایات دال بر داوری امام مهدی (علیه‌السلام) به باطن امور ، شیوه قضایی جدیدی مبتنی بر «علم فراگیر امام معصوم» را در زمان ظهور تایید می کند که این مهم مختص به آن امام همام است .

مؤلف کتاب «چشم باطن بین» بر آن بوده است تا با بررسی احادیث حکم به باطن ، به پاسخگویی شبهات مطرح در این زمینه بپردازد و در نهایت ضرورت عدالت جهانی و رابطه آن با اجرای قضاوت باطنی در دوران ظهور را به عنوان تنها راه تحقق عدالت حقیقی اثبات نماید . جناب حجت الاسلام دکتر محمد زارعی محقق و نویسنده این کتاب به خوبی توانست احادیث مرتبط با «حکم به باطن نمودن امام» را تحقیق کند و شبهات آن را پاسخ دهد و نظریه حکم به باطن، تبیین گر عدالت جهانی باشد .

پایان سخن، سپاس فراوان از این پژوهشگر اهل معرفت است که در مسیر دفاع از ولایت گام‌های موثری بر می دارد .

خداوند متعال به ایشان توفیق بیشتر عنایت کند و در راستای عدالت‌گرایی موفقش بدارد .

عبدالحسین خسروپناه

حوزه علمیه قم

۲۸ دی ۱۳۹۸

فهرست مطالب

۱۲	پیش گفتار.....
۱۳	فصل اول: مفاهیم و کلیات.....
۱۴	مقدمه.....
۱۴	پیشینه موضوع کتاب.....
۱۷	اهداف تحقیق.....
۱۷	مفاهیم.....
۱۷	معنای لغوی و اصطلاحی امام.....
۲۲	امام مهدی علیه السلام
۲۴	معنای لغوی و اصطلاحی حکم.....
۲۴	معنای لغوی حکم.....
۲۵	حکم در اصطلاح.....
۲۶	تبيين انواع حکم.....
۲۶	۱. حکم تکلیفی و وضعی.....
۲۶	۲. حکم واقعی و ظاهری.....
۲۷	۳. حکم اولی و ثانوی و حکم حکومتی.....
۲۸	۴. حکم به ظاهر و حکم به باطن.....
۲۸	تبيين مفهوم حکم به باطن یا حکم داوودی.....
۲۸	تبيين معنا و مفهوم لغوی و اصطلاحی عدالت.....
۲۹	معنا و مفهوم لغوی عدالت.....
۳۰	معنای اصطلاحی عدالت.....
۳۲	تبيين انواع عدالت.....
۳۵	فصل دوم: بررسی احادیث حکم به باطن.....
۳۶	گونه شناسی سندی روایات مهدوی.....
۳۶	عدم اعتبار سنجی سندی، به عنوان تنها ملاک اعتبار روایات.....
۴۰	دسته اول: روایات صحیح السند، مسند و متصل.....
۴۰	حدیث اول:.....
۴۳	حدیث دوم:.....
۴۴	حدیث سوم:.....
۴۶	حدیث چهارم:.....
۴۶	حدیث پنجم:.....
۴۸	حدیث ششم:.....

۵۱.....	حدیث هفتم:
۵۲.....	حدیث هشتم:
۵۳.....	حدیث نهم:
۵۴.....	جمع بندی احادیث دسته اول
۵۵.....	دسته دوم: روایات مرسل، مجهول و ضعیف
۵۵.....	حدیث اول:
۵۷.....	حدیث دوم:
۵۷.....	حدیث سوم:
۵۸.....	حدیث چهارم:
۵۹.....	حدیث پنجم:
۶۱.....	حدیث ششم:
۶۲.....	حدیث هفتم:
۶۳.....	حدیث هشتم:
۶۵.....	حدیث نهم:
۶۸.....	حدیث دهم:
۶۹.....	حدیث یازدهم:
۷۱.....	حدیث دوازدهم:
۷۳.....	حدیث سیزدهم:
۷۴.....	حدیث چهاردهم:
۷۷.....	جدول روایات مرسل و ضعیف
۸۱.....	نتیجه گیری بررسی سندی روایات حکم به باطن
۸۱.....	شواهد تقویت کننده نظریه حکم به باطن امام
۸۲.....	۱.نسبت حکم داوودی به امام مهدی علیه السلام
۸۲.....	۲.علم امام به باطن افراد در احادیث
۸۴.....	۳.قضاوت خاص اصحاب حضرت
۸۵.....	۴.احادیث بیان کننده قضاوت به روش جدید
۸۶.....	۵.علم امام به تمام اشیاء در احادیث
۸۶.....	۶.علم فصل الخطاب نزد ائمه علیهم السلام
۸۹.....	۷.امام مهدی علیه السلام ، شاهد بر اعمال
۹۰.....	۸.جریان حکم حضرت خضر در قرآن
۹۰.....	۹.انتقام از قاتلین اهل بیت علیهم السلام
۹۰.....	۱۰.فتوا به جواز عمل امام به علم شخصی

۱۱. جواز عمل به علم قاضی در فقه شیعه ۹۲
۱۲. جواز عمل به علم قاضی در فقه اهل سنت ۹۴
۹۵. قضاوت حضرت داوود و سلیمان علیه السلام در قرآن
- الف) سوره ص: ۹۶
- ب) سوره انبیاء: ۹۸

فصل سوم: دیدگاه‌های مختلف در شرح و تبیین دلالتی و محتوایی احادیث «حکم به باطن» ۱۰۱

۱۰۲. دیدگاه مخالفان احادیث حکم به باطن ۱۰۲
- الف) اشکالات اهل سنت به روایات حکم داوودی ۱۰۳
- نقد و بررسی: ۱۰۵
- ب) اشکالات مطرح شده در منابع شیعی ۱۱۰
- تبیین اشکالات ۱۱۰
- نقد و بررسی اشکالات ۱۱۲
- ج) پذیرش دیدگاه حکم به باطن ۱۲۵
۱. نام گذاری بایی تحت عنوان حکم داوودی در کتب حدیثی ۱۲۵
۲. ادعای توازن، اعتبار و استفاضه روایات حکم به باطن حضرت ۱۲۵
۳. دفاع از روایات حکم داوودی ۱۲۷
۴. برشمردن ادله در اجرای قضاوت داوودی حضرت ۱۲۷
۵. عدم تقیه شرط اجرای حکم به باطن امامان ۱۲۸
۶. حکم به باطن از ویژگی‌های مختص امام مهدی علیه السلام ۱۲۹
۷. تأکید بر ضرورت حکم به باطن در اجرای عدالت جهانی ۱۳۰
۸. قضاوت طبق شاهد و بینة فقط تا قبل از ظهور ۱۳۱
۹. پذیرش حکم به باطن، البته نه به صورت دائمی ۱۳۱
۱۰. تفسیر حکم داوودی و حکم به باطن ۱۳۱
۱۱. پذیرش حکم به باطن با بیان چگونگی علم امام ۱۳۲

فصل چهارم: ضرورت عدالت جهانی و رابطه آن با حکم به باطن ۱۳۳

۱۳۴. دلایل ضرورت عدالت جهانی ۱۳۴
- حکومت عدالت جهانی در آینه آیات قرآن ۱۳۴
- حکومت عدالت جهانی در روایات معصومین علیهم السلام ۱۳۹
- عدالت حضرت در روایات و ادعیه ۱۴۰
- دلالت فطرت بر ضرورت تحقق عدالت و ظهور مصلح جهانی ۱۴۲
- ضرورت فلسفی تحقق عدالت ۱۴۵
- ضرورت عقلی تحقق عدالت ۱۴۶

۱۴۷.....	ناکارآمدی سیستمهای حکومتی مختلف در اجرای عدالت حقیقی
۱۵۳.....	علم به باطن راه منحصر در برقراری عدالت جهانی
۱۵۸.....	منابع
۱۵۸.....	الف) منابع فارسی
۱۶۰.....	ب) منابع عربی
۱۷۰.....	مقالات
۱۷۲.....	فهرست نمایه

پیش‌گفتار

این کتاب که در صدد تحقیق در زمینه اجرای حکم داوودی یا حکم به باطن نمودن امام مهدی علیه السلام و پاسخگویی به شبهات مطرح در این موضوع است، متشکل از چهار فصل است. در فصل نخست با عنوان «کلیات و مفاهیم» ضمن بیان مقدمه و اهداف و پیشینه تحقیق، به تعریف واژه‌ها و مفاهیم اصلی تحقیق از قبیل حکم، حکم به باطن و عدالت پرداخته شده است. در فصل دوم اشاره‌ای مختصر به جایگاه احادیث مهدویت و صحت و سقم آن‌ها از نگاه علمای سنی و شیعه خواهد شد. در این راستا، در این فصل از کتاب به مهم‌ترین اشکال به احادیث حکم به باطن؛ یعنی تضعیف سند روایات با بررسی سندی آن‌ها پاسخ داده خواهد شد. عناوین دیگر مباحث این بخش عبارت‌اند از: گونه‌شناسی سندی روایات مهدویت، نبودن اعتبار سندی به عنوان تنها راه اثبات اعتبار روایات، دسته‌بندی احادیث حکم به باطن به دو دسته، روایات و دلایل مؤید در تقویت نظریه حکم به باطن نمودن امام، قضاوت حضرت داوود و سلیمان علیهم السلام در قرآن.

فصل سوم کتاب عهده‌داریان دیدگاه‌های مخالف سنی و شیعه در شرح و تبیین دلالی و محتوایی احادیث «حکم به باطن» امام مهدی علیه السلام و نقد آن‌ها بوده و پس از آن به نظریات موافقان اجرای این شیوه خاص قضایی پرداخته می‌شود. در فصل چهارم به ضرورت عدالت جهانی و رابطه آن با اجرای قضاوت طبق حکم به باطن به عنوان تنها راه اجرای عدالت حقیقی اشاره می‌شود.